«Οι κόρες της Ελλάδας1-Η Επιστροφή»

Συνέντευξη της Φιλομήλας Λαπατά στη Μαριάνθη Βάμβουρα.

Την καταξιωμένη και πολυγραφότατη συγγραφέα ιστορικών μυθιστορημάτων κ. Φιλομήλα Λαπατά υποδέχεται απόψε το αναγνωστικό κοινό της Μυτιλήνης. Στο βιβλιοπωλείο-πολυχώρο **Book and Art** η συγγραφέας θα συνομιλήσει με τους φίλους αναγνώστες σε μια παρουσίαση και αναφορά στο πρώτο βιβλίο της σειράς «**Η Επιστροφή-Οι κόρες της Ελλάδας**» που κυκλοφορεί από τις **Εκδόσεις Ψυχογιός.** Η συνάντηση ορίζεται στις 8 το βράδυ στην οδό Κομνηνάκη 5 (τηλ. 2251037961).

Παραμονές της επετείου της Επανάστασης του 1821 , η παρουσίαση του συγκεκριμένου βιβλίου φαντάζει περισσότερο από επίκαιρη αν διαβάσουμε το οπισθόφυλλο.

«Μια γυναίκα, κόρη οικογένειας επιφανών αγωνιστών της Επανάστασης του 1821, επιστρέφει στην Αθήνα του 1836, έπειτα από αναγκαστική εικοσαετή απομάκρυνση απ' την Ελλάδα. Μια Ελληνίδα με προφίλ για μενταγιόν, η οποία δεν αγαπήθηκε όσο της άξιζε στην πατρίδα της και γι' αυτό στα μάτια της κρύβει τον πόνο της γυναίκας που της έκλεψαν την εφηβεία, επιστρέφει για να διεκδικήσει πίσω τον εαυτό της, για να εκδικηθεί όσους της στέρησαν την ταυτότητά της, για να μπορέσει να ζήσει.

Βαθιές πληγές και ανοιχτοί λογαριασμοί προκαλούνται από μια θυσία η οποία κατέληξε σε έναν απαγορευμένο έρωτα, που σημάδεψε τη ζωή μιας αρχοντικής οικογένειας κατά τη διάρκεια των προεπαναστατικών χρόνων στην Αθήνα. Ατμοσφαιρικές καταστάσεις, μυστήρια και γρίφοι της ανθρώπινης ύπαρξης κυριαρχούν σε ένα κοινωνικό περιβάλλον όπου η παρουσία του άντρα βαραίνει ασφυκτικά. Εκδίκηση, συγχώρεση και λύτρωση γεννούν έντονα συναισθήματα στους ήρωες αυτής της κοινωνικής τοιχογραφίας. Ως προϊόν ιστορικής έρευνας, καταγράφεται μια λεπτομερέστατη περιγραφή της καθημερινής αθηναϊκής ζωής, με ανάλυση χαρακτήρων και επιμέρους ιστορίες που δένουν με την κεντρική ιστορία και πλουτίζουν την πλοκή. Έρωτες, πόλεμοι, πολιτική, σχέσεις Ελλήνων και Τούρκων, οθωμανική εξουσία συνθέτουν τον μύθο του αφηγήματος.

Η Φιλομήλα Λαπατά σκιαγραφεί το πορτρέτο της Αθήνας του 1800, με ολοκληρωμένους χαρακτήρες που ξεδιπλώνονται σε μια ρεαλιστική και συναρπαστική πλοκή, θίγοντας θέματα ανθρωπίνων σχέσεων και υπαρξιακής αναζήτησης. Ανασυνθέτει, με έναν δικό της τρόπο, την ατμόσφαιρα μιας ολόκληρης εποχής της Ιστορίας μας. Μιλάει για τη ζωή, τη μοίρα, τις επιλογές μας, τις σχέσεις, τη μνήμη ως κατάρα, το μίσος, την οργή, την υπέρβαση ορίων και τη λύτρωση.»

Ακολουθώντας τα συγγραφικά αποτυπώματα σε βάθος χρόνου της κυρίας Λαπατά, αντιλαμβανόμαστε πως δεν πρόκειται για μια τυχαία συγγραφική παρουσία στο χώρο του ιστορικού μυθιστορήματος. Δομεί άρτια, συγγράφει συγκριτικά, μελετά και εξιχνιάζει κάθε ιστορικό στοιχείο ώστε να μεταφέρει τον αναγνώστη με σαφήνεια στους δρόμους της Ιστορίας. Δηλώνει μόνιμη μαθήτρια της ζωής, μοιράζει τον χρόνο και τη βιωτή της μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας και το συγγραφικό της έργο περιλαμβάνει τα βιβλία
Οι κόρες του νερού, μυθιστόρημα, 2002, Lacryma Christi – Το δάκρυ του Χριστού, 2004, Εις το όνομα της μητρός, 2005, Επικίνδυνες λέξεις, 2007, Η ξυπόλυτη των Αθηνών, 2010, Η

χήρα του Πειραιά, 2012, που κυκλοφορούν από τις Εκδόσεις Καστανιώτη. Στην Ιταλία τιμήθηκε το 2005 και το 2006.

Με αφορμή την αποψινή παρουσίαση του βιβλίου «Η Επιστροφή» , η κυρία Λαπατά παραχώρησε συνέντευξη για τους αναγνώστες του Δημοκράτη.

1. **Κυρία Λαπατά,το βιβλίο σας «Η Επιστροφή» του οποίου την παρουσίαση θα έχει την τιμή και χαρά να απολαύσει το αναγνωστικό κοινό της Μυτιλήνης αποτελεί το πρώτο μέρος της σειράς «Οι κόρες της Ελλάδας» και εντάσσεται στην κατηγορία Ιστορικό Μυθιστόρημα. Τι είναι αυτό που σας έκανε να επιλέξετε Ιστορικό Μυθιστόρημα;**

   Είμαι συγγραφέας ιστορικών μυθιστορημάτων. Το πρώτο μου μυθιστόρημα ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ (Εκδόσεις Καστανιώτη) είναι η μαρτυρία της ιστορίας της οικογένειάς μου από το 1750 (Γαλάτσι, Οδησσός, Βράιλα, Βιέννη, Κωνσταντινούπολη, Αμβέρσα) μέχρι και το 1913. Εκτός του οικογενειακού μου Αρχείου το οποίο είχα ως πυξίδα την περίοδο της συγγραφής, χρειάστηκε να κάνω και μια λεπτομερέστατη ιστορική έρευνα για τους πληθυσμούς των περιοχών στις οποίες αναφέρομαι. Η έρευνα με συνεπήρε και αποφάσισα να συνεχίσω με την ιστορία των Ελλήνων της Σικελίας και Σαρδηνίας και έτσι έγραψα το μυθιστόρημα LACRYMACHRISTI (Εκδόσεις Καστανιώτη). Κατόπιν έγραψα και το τρίτο το ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ (Εκδόσεις Καστανιώτη και αυτό) για την ιστορία των Ελλήνων της Νάπολης καθότι έμενα εκείνη την εποχή εκεί, και έτσι συμπλήρωσα την τριλογία της Διασποράς. Τα επόμενα μυθιστορήματα ήταν μονόδρομος στο ιστορικό είδος, όπως αντιλαμβάνεστε. Λατρεύω το ιστορικό μυθιστόρημα. Η έρευνα και η αναπαράσταση μιας εποχής είναι «ταξίδια» ανεπανάληπτα.

2. **Ποια η γνώμη σας για τη σχέση του Έλληνα με την Ιστορία;**

   Ο Έλληνας δεν έχει καλή σχέση με την Ιστορία. Τείνει να ξεχνάει το παρελθόν του και να διαιωνίζει έτσι συμπεριφορές οι οποίες δεν είναι υγιείς και οι οποίες τον οδηγούν σε λανθασμένες επιλογές. Και βέβαια στο τέλος δεν δέχεται τις συνέπειες των επιλογών του και πάντα κάποιος άλλος φταίει για τα δεινά του. Μην ξεχνάμε πως όλη μας η ζωή είναι επιλογές και συνέπειες. Από τις πιο απλές μέχρι τις πιο πολύπλοκες, όπως ποιον ερωτευόμαστε ή το πώς επιλέγουμε να κρίνουμε τους άλλους.

3. **Τι σας ενέπνευσε ώστε να γράψετε το συγκεκριμένο βιβλίο;**

   Η ανάγκη μου να μάθω το πώς φτάσαμε ως χώρα στο ελεεινό σημείο που βρισκόμαστε σήμερα. Κατανόησα, λοιπόν, πως όποιος δεν γνωρίζει το παρελθόν του, δεν μπορεί να έχει παρόν ούτε και μέλλον. Μελέτησα τα τελευταία διακόσια χρόνια της ιστορίας μας και έτσι προέκυψε η μυθιστορηματική σειρά ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ με πρώτο μυθιστόρημα την ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ (Εκδόσεις Ψυχογιός) το οποίο

καλύπτει την περίοδο από το 1790 μέχρι και το 1838. Μέσα από τη ζωή των ηρώων μου δίνω την «τοιχογραφία» των τελευταίων διακοσίων χρόνων της Ελλάδας. Πολλά από τα πρόσωπα στα οποία αναφέρομαι έχουν υπάρξει στο παρελθόν και έχουν σημαδέψει με τις ζωές τους την ταυτότητα της Αθήνας.

4. **Βλέπουμε στο έργο σας γενικά να κυριαρχεί «η γυναίκα» στους ήρωες-χαρακτήρες. Πώς προκύπτει αυτή η επιλογή;**

   Συνηθίζω να γράφω πάντα για θέματα που γνωρίζω και τα οποία έχω βιώσει στο «πετσί» μου. Οι περισσότερες ιστορίες των μυθιστορημάτων μου είναι αληθινές. Είμαι γυναίκα και γνωρίζω τη γυναικεία ψυχολογία. Πολύ φυσικό λοιπόν στα μυθιστορήματά μου να κυριαρχεί το γυναικείο στοιχείο. Απευθύνομαι, όμως, και στα δυο φύλα.

5. **Τα προσωπικά σας βιώματα κατά πόσο έχουν επηρεάσει και έχουν θέση στα θέματα για τα οποία έχετε επιλέξει να γράψετε;**

   Τα προσωπικά μου βιώματα είναι συνήθως ο άξονας πάνω στον οποίο στηρίζεται το εκάστοτε μυθιστόρημά μου. Τα βιβλία μου (έξη ιστορικά και ένα σύγχρονο) έχουν τρία επίπεδα: Το καθαρά ιστορικό, όπου η κάθε λεπτομέρεια είναι επιβεβαιωμένη από τέσσερις πηγές και δεν ξεφεύγει από την ιστορική αλήθεια, η προσωπική ιστορία των ηρώων μου και το συναισθηματικό υπόβαθρο του βιβλίου. Αυτό συνήθως περιλαμβάνει και το θέμα το οποίο με απασχολεί την εκάστοτε στιγμή (πχ. Οι διαπροσωπικές σχέσεις, ο έρωτας, ο γάμος, ο θυμός, η εκδίκηση ως ανάγκη για δικαιοσύνη, κλπ.).

6. **Ακολουθείτε κάποια νόρμα, κάποια κανονικότητα στο διάστημα που γράφετε τα μυθιστορήματά σας ή κάθε περίπτωση είναι διαφορετική;**

   Κάθε μυθιστόρημα είναι μια περίπτωση διαφορετική. Και πάντα πίσω από κάθε μυθιστόρημα που διαβάζει ο αναγνώστης κρύβεται η προσωπική συναισθηματική ζωή του συγγραφέα την περίοδο της συγγραφής ακόμα και αν η ιστορία του μυθιστορήματος είναι τελείως διαφορετική από αυτή που βιώνει ο συγγραφέας.

7. **«Η επιστροφή»!!! Μια επιστροφή αν δεν είναι τυχαία, προϋποθέτει και μνήμη. Ποια η θέση σας για την ιστορική μνήμη που οφείλουμε να έχουμε ως λαός;**

   Ως λαός οφείλουμε να γνωρίζουμε την ιστορία μας και να την τιμούμε. Οφείλουμε επίσης να παραδειγματιζόμαστε για να μην πέφτουμε ξανά και ξανά στα ίδια λάθη. Όταν δεν γνωρίζουμε το ιστορικό παρελθόν μας (αλλά και το οικογενειακό μας) τείνουμε να επαναλαμβάνουμε συμπεριφορές που δεν είναι υγιείς.

8. **Στο οπισθόφυλλο του βιβλίου διαβάζουμε:** ***«Μια Ελληνίδα με προφίλ για μενταγιόν, η οποία δεν αγαπήθηκε όσο της άξιζε στην πατρίδα της και γι' αυτό στα***

μάτια της κρύβει τον πόνο της γυναίκας που της έκλεψαν την εφηβεία, επιστρέφει για να διεκδικήσει πίσω τον εαυτό της, για να εκδικηθεί όσους της στέρησαν την ταυτότητά της, για να μπορέσει να ζήσει.» **Πιστεύετε πως μία επιστροφή, όποτε και όπως γίνει αυτή, μπορεί να αποκαταστήσει τέτοια κλοπιμαία;**

Σαφώς και το πιστεύω και το καταθέτω και γραπτώς στο μυθιστόρημά μου. Είναι ανάγκη της ψυχής μας να «κλείνουμε» παλιούς λογαριασμούς με το παρελθόν μας. Αυτό εμπεριέχει κάθαρση. Η ηρωίδα μου επιστρέφει στην Αθήνα του 1836 για να «κλείσει» τους δικούς της παλιούς λογαριασμούς και να διεκδικήσει την ταυτότητά της. Η ταυτότητα δεν είναι ένα κλειστό μοτίβο με το οποίο γεννιόμαστε. Είναι μια διαδικασία που διαρκεί ολόκληρη τη ζωή μας.

9. **Πώς αισθάνεστε λίγο προτού κυκλοφορήσει κάθε νέο σας βιβλίο;**

Κατ' αρχήν μεγάλη ανακούφιση. Έχω κλείσει έναν κύκλο. Έχω έτοιμο ένα μυθιστόρημα που θα πάρει τον δρόμο του στις συνειδήσεις και στις καρδιές των αναγνωστών. Έχω ένα μυθιστόρημα που θα περάσει στην Ιστορία. Όμως αυτή η ανακούφιση εμπεριέχει και κάποια δόση λύπης, γιατί αποχωρίζομαι ένα πολύ αγαπητό κομμάτι του εαυτού μου. Αποχωρίζομαι τους ήρωές μου με τους οποίους έζησα καθ' όλη τη διάρκεια της συγγραφής.

10. **Η συγγραφή αλλά και η ανάγνωση ενός βιβλίου κατά πόσο πιστεύετε πως πρέπει και μπορεί να σμιλεύει το νου και την ψυχή του ανθρώπου ώστε φέρει και την αλλαγή στον κόσμο;**

Η λογοτεχνία ως συγγραφή και ως ανάγνωση είναι πάντα τροφή για σκέψη. Διεύρυνση του νου. Μάθηση. Σμίλευμα της ψυχής. Επίγνωση. Δυνατότητα επανεξέτασης της ζωής μας. Εξελικτική πορεία προς την αυτογνωσία. Ταξίδι στον εσωτερικό μας κόσμο. Στο κέντρο της ύπαρξης.

11. **Θα θέλατε να στείλετε ένα μήνυμα στους αναγνώστες της εφημερίδας «Δημοκράτης» και ευρύτερα στο φίλο αναγνωστικό κοινό της Μυτιλήνης που θα έχει τη χαρά να σας γνωρίσει από κοντά;**

Το ιερότερο μάθημα από όλα είναι η ίδια η ζωή! Αυτό είναι το μήνυμά μου.